

ENERGIKLAGENÆVNETS AFGØRELSE i sag om klage over afgørelse om aktindsigt

2. august 2019
19/04661

Energiklagenævnet har modtaget en klage fra Danish Offshore Gas Systems A/S (herefter klager) over Forsyningstilsynets afgørelse af 29. april 2019 om delvis imødekommelse af anmodning om aktindsigt.

Energiklagenævnet stadfæster Forsyningstilsynets afgørelse.

Nævnets sammensætning

Nævnens formand og dommer Peter Ulrik Urskov
Professor, cand.jur. og ph.d. Birgitte Egelund Olsen
Professor, cand.jur. og ph.d. Michael Gøtze

ENERGIKLAGENÆVNET

NÆVNEHUS
Toldboden 2
8800 Viborg

1. Klagen til Energiklagenævnet

Energiklagenævnet har den 29. maj 2019 modtaget klagen over Energitilsynets afgørelse af 29. april 2019 fra Forsyningstilsynet.

Sagen drejer sig om, hvorvidt Forsyningstilsynet med rette har undtaget oplysninger om prisen for Total Danmark Pipelines A/S' transport af gas i selskabets andel af Tyra West-F3 rørledningen fra aktindsigt i medfør af § 30, nr. 2, i lov nr. 606 af 12. juni 2013 om offentlighed i forvaltningen (herefter offentlighedsloven).

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37 79 55 26
EAN nr. 5798000026070
ekn@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

2. Sagens oplysninger

Klager anmodede den 5. april 2019 Forsyningstilsynet om aktindsigt i følgende oplysninger og dokumenter:

”[...] de i perioden fra 2004 og til og med oktober 2012 anmeldte transportaftaler i medfør af § 5, stk. 3 i den dagældende bekendtgørelse nr. 1090/2000 om adgang til opstrømsrørledningsnet (den nugældende § 5, stk. 3, i bekendtgørelse 920/2018), herunder aftaler anmeldt af Shell Olie og Gasudvinding Danmark Pipelines A/S, Chevron Denmark Pipeline A/S og APM Pipelines A/S som ejere og/eller operatører af opstrømssystemet mellem Tyra Vest og F3 platformene.

For god ordens skyld gør jeg opmærksom på, at begæringen ikke omfatter aftaler anmeldt af selskaber i Ørsted-koncernen, herunder eksempelvis DONG Naturgas A/S
[...]

I perioden blev der anmeldt otte aftaler til Energitilsynet (nu Forsyningstilsynet) i medfør af § 5, stk. 3, i den dagældende bekendtgørelse nr. 1090/2000 om adgang til opstrømsrørledningsnet. Aftalerne er indgået mellem APM Pipelines A/S (nu Total Danmark Pipelines A/S) og A.P. Møller-Mærsk A/S samt Maersk International Gas Marketing A/S (senere Maersk Energy Marketing A/S, nu Total Energy Marketing A/S).

På baggrund af klagers anmodning om aktindsigt, anmodede Forsyningstilsynet Total Danmark Pipelines A/S og Total Energy Marketing A/S om at

oplyse, om der efter selskabernes mening var fortrolige oplysninger i de omhandlede transportaftaler.

Selskaberne oplyste i den forbindelse blandt andet følgende:

”[...]

De dokumenter, der er begæret aktindsigt i, omfatter specifikke transportaftaler indgået af Selskaberne (samt A.P. Møller – Mærsk A/S hvor aktiviteterne efterfølgende er overtaget af TEMAS). I aftalerne indgår blandt andet oplysninger om de respektive parterers reservation af kapacitet i gasrørledningen Tyra West- F3, priser for reservation og transport af gas i rørledningen samt ansvar. Disse forhold har været genstand for forhandling mellem Selskaberne, ligesom forholdene generelt er kontraktuelle emner, der vil være genstand for kommercielle forhandlinger.

Det er efter Selskabernes opfattelse utvivlsomt, at de nævnte oplysninger vedrører forretningsforhold i offentlighedslovens § 30, nr. 2's forstand, jf. forarbejderne til bestemmelsen og Folketingets Ombudsmands praksis. Det er desuden klart, at der er en nærliggende risiko for, at Selskaberne vil kunne blive påført økonomisk skade af betydning, hvis der meddeles aktindsigt i de pågældende oplysninger til Danish Offshore Gas Systems A/S ("DOGS").

DOGS er en del af Ørsted-koncernen og dermed koncernforbundet med selskaber, som er i direkte konkurrence med TEMAS. Aktindsigt i oplysninger om TEMAS' transporterede mængder og prisen herfor vil derfor kunne give DOGS og dennes koncernforbundne selskaber indsigt i TEMAS' konkrete prissætning og interne prisopbygninger, hvilket vil indebære en nærliggende risiko for, at TEMAS' konkurrenceevne skades med økonomisk tab til følge.

DOGS og dennes koncernforbundne selskaber vil endvidere kunne udnytte oplysningerne til gavn for egen forhandlingsposition ved fremtidige forhandlinger med Total Danmark Pipelines A/S om evt. tredjepartsadgang til TYRA West-F3 rørledningen. Aktindsigt i de pågældende oplysninger vil derfor også kunne medføre økonomisk skade for Total Danmark Pipelines A/S.

På den baggrund anmoder Selskaberne om, at Forsyningstilsynet undtager de specifikke oplysninger om pris, kapacitet/mængde samt ansvar, som er markeret med rødt i vedhæftede dokumenter, jf. offentlighedslovens § 30, nr. 2. [...]”

Forsyningstilsynet meddelte herefter den 29. april 2019 delvis afslag på aktindsigt i de af klager efterspurgte oplysninger og dokumenter efter reglerne i offentlighedsloven. Forsyningstilsynet meddelte afslag på aktindsigt i visse oplysninger om pris, kapacitet/mængde og ansvar.

Klager påklagede den 7. maj 2019 afgørelsen om aktindsigt til Energiklagenævnet. Energiklagenævnet videresendte den 9. maj 2019 klagen til Forsyningstilsynet, idet Forsyningstilsynet som den myndighed, hvis afgørelse der klages over, er rette modtager af klagen, jf. offentlighedslovens § 37, stk. 2.

Forsyningstilsynet foretog herefter fornyet høring af Total Danmark Pipelines A/S og Total Energy Marketing A/S over klagen. Selskaberne oplyste i den forbindelse blandt andet følgende:

”[...]

Supplerende begrundelse for undtagelse af prisoplysninger

Forsyningstilsynet anmoder i sit høringsbrev af 15. maj 2019 om, "at Total begrundes, hvorfor en udlevering af de enkelte oplysninger efter selskabets vurdering kan påføre konkrete skadevirkninger for virksomhedens økonomi, jf. forarbejderne til offentlighedslovens § 30, nr. 2, særligt under hensyn til de anbringender klager har gjort gældende".

Selskaberne er af den opfattelse, at en begrundelse med beskrivelse af skadevirkningerne allerede fremgår af Selskabernes høringssvar af 24. april 2019. Denne begrundelse erklærede Forsyningstilsynet sig enig i ved afgørelsen af 29. april 2019.

Det forhold, at aftalerne er udløbet, ændrer ikke ved, at en offentliggørelse af prisoplysningerne vil kunne give DOGS og dennes koncernforbundne selskaber indsigt i TEMAS' konkrete prissætning og interne prisopbygninger. Dette vil som nævnt indebære en nærliggende risiko for, at TEMAS' konkurrenceevne skades med økonomisk tab til følge.

På samme måde vil DOGS og dennes koncernforbundne selskaber kunne udnytte oplysningerne til gavn for egen forhandlingsposition ved fremtidige forhandlinger med Total Danmark Pipelines A/S om evt. tredjepartsadgang til TYRA West-F3 rørledningen. Det bemærkes, at en gasrørledning er en langsigtet investering, hvor centrale forhold af betydning for prisfastsættelsen af transportydelser i rørledningen typisk er relativt stabile over tid. Det er derfor åbenlyst, at også priser for reservation af kapacitet og transport af gas i TYRA West-F3 rørledningen, som vedrører tidligere år, vil kunne udnyttes af DOGS og dermed forringe Total Danmark Pipelines A/S position i en forhandling om tredjepartsadgang til rørledningen.

I det følgende kommenteres på en række af DOGS konkrete bemærkninger i klagen af 7. maj 2019.

Betydningen af aftalernes fortrolighedsklausuler

Det forhold, at aftalernes fortrolighedsklausuler oprindeligt alene var gældende i fem år kan ikke tillægges betydning i forhold til afgørelsen om aktindsigt, særligt ikke når der som her er tale om to koncernforbundne parter. Parterne har således efter udløbet af de pågældende fortrolighedsklausuler været enige om at fastholde fortroligheden omkring dele af aftalen, idet offentliggørelse vil kunne være til skade for begge parter som beskrevet ovenfor. En tidsbegrænset fortrolighedsklausul afskærer under alle omstændigheder ikke parterne fra at foretage en konkret vurdering af behovet for at holde hele eller dele af aftalerne fortrolige.

DOGS anfører, at det kan undre, at aftaleparter indrømmes mulighed for at ændre den tidsmæssige udstrækning af fortrolighedsklausulerne. Selskaberne stiller sig uforstående over for dette udsagn.

Aftalerne inklusive fortrolighedsklausulerne gælder alene mellem Selskaberne inter partes, og det står naturligvis Selskaberne frit for at ændre indholdet af aftalerne eller indgå nye aftaler, herunder om fortrolighed. Hverken DOGS eller andre tredjeparter kan påberåbe sig bestemmelser i aftalerne. Det kan alene Selskaberne.

Det bemærkes for en god ordens skyld, at det ikke er en betingelse for undtagelse af oplysninger fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 2, at der er tale om oplysninger, som parterne er retligt forpligtet til at holde fortrolige.

DOGS henvisning i ombudsmandens praksis

DOGS anfører, at praksis vedrørende undtagelse af oplysninger efter offentlighedslovens § 30, nr. 2, efter DOGS opfattelse tidmæssigt ikke kan udstrækkes til en periode, som ligger efter aftalens opfyldelse og oftest vil være kortere. DOGS hen-

viser herefter til to udtalelser fra Folketingets Ombudsmand. De pågældende ombudsmandsudtalelser vedrører imidlertid slet ikke denne problemstilling, og siger således intet om, i hvilket omfang offentlighedslovens § 30, nr. 2 finder anvendelse på oplysninger i en aftale, efter at aftalen er udløbet. Der er således ingen støtte i praksis til det af DOGS anførte synspunkt.

DOGS henvisning til praksis efter konkurrenceloven

DOGS henviser desuden til praksis vedrørende forbuddet mod at udveksle konkurrencefølsomme oplysninger efter konkurrencelovgivningen, hvorefter oplysninger normalt kan udveksles, når de er mere end 12 måneder gamle. Denne sammenligning giver imidlertid ingen mening. Den nævnte praksis efter konkurrencelovgivningen vedrører således situationer, hvor virksomheders udveksling af oplysninger kan have konkurrencebegrænsende formål eller virkning. Offentlighedslovens § 30, nr. 2, vedrører den modsatte situation, hvor virksomheder ønsker at holde information fortroligt af konkurrencemæssige hensyn. DOGS henvisning til den nævnte praksis efter konkurrencelovgivningen er derfor irrelevant. [...]”

Forsyningstilsynet meddelte ved e-mail af 29. maj 2019 Energiklagenævnet, at tilsynet fastholdte afgørelsen af 29. april 2019 og videresendte i forbindelse hermed klagen samt sagens akter til nævnet.

3. Forsyningstilsynets afgørelse

Den 29. april 2019 traf Forsyningstilsynet afgørelse om at meddele delvis aktindsigt i de af klager efterspurgte transportaftaler.

Forsyningstilsynet vurderede, at de af klager efterspurgte transportaftaler indeholdt visse oplysninger om priser, kapacitet/mængde og ansvar, som er undtaget fra aktindsigt efter bestemmelsen i offentlighedslovens § 30, nr. 2, idet offentliggørelse af oplysningerne vil kunne skade selskabernes konkurrenceevne og forhandlingsposition med et økonomisk tab til følge.

Om begrundelsen for at undtage oplysningerne fra aktindsigt har Forsyningstilsynet i afgørelsen af 29. april 2019 anført følgende:

”[...]

Forsyningstilsynet har vurderet, at de undtagne oplysninger er omfattet af lovens § 30, nr. 2, og at det er af væsentlig økonomisk betydning for Total Danmark Pipelines A/S eller Total Energy Marketing A/S, at de ikke offentliggøres.

Forsyningstilsynet lægger vægt på, at Total på tilsynets forespørgsel har anført over for Forsyningstilsynet, at der er tale om fortrolige oplysninger og har begrundet, hvorfor der er tale om fortrolige oplysninger, som bør undtages fra offentligheden.

Total anfører, at oplysningerne vedrører reservation af kapacitet i gasrørledningen Tyra Vest-F3, priser for reservationen og transport af gas i rørledningen samt ansvar, som kan skade selskabernes konkurrenceevne og forhandlingsposition med økonomisk tab til følge, såfremt oplysningerne deles.

Forsyningstilsynet er enig i de fremførte betragtninger, og Forsyningstilsynet gør i øvrigt opmærksom på, at Forsyningstilsynet (tidligere sekretariatet for Energitilsynet) også i tidligere anmodninger om aktindsigt har undtaget oplysninger om bl.a. kapacitetsbookinger og priser, da udlevering vil kunne skade de enkelte virksomheders forhandlingsposition og konkurrencesituationen på engrosmarkedet for

gas.
[...]"

4. Klagen af 7. maj 2019

Det fremgår af klagen af 7. maj 2019, at klagen alene vedrører spørgsmålet om, hvorvidt Forsyningstilsynet har været berettiget til at undtage oplysninger om prisen (tariffen) for Total Danmark Pipelines A/S' transport af gas i selskabets andel af Tyra West-F3 rørledningen.

Oplysninger om prisen har ifølge klager betydning for oplysning af den ved Vestre Landsret verserende sag imellem Ørsted Salg & Service A/S mod Energiklagenævnet (V. L. B-2136-14).

Til støtte for, hvorfor oplysningerne ikke bør undtages fra aktindsigt, har klager blandt andet anført, at det har formodningen imod sig, at historiske priser kan skade Total Danmark Pipeline A/S eller Total Energy Marketing A/S' konkurrenceevne – endsige føre til tab. Klager bemærker i den forbindelse, at der er tale om transportaftaler vedrørende perioden 2010 og indtil udgangen af 2012.

Klager henviser endvidere til, at parterne ifølge flere af aftalernes ordlyd var enige om, at fortroligheden alene skulle udstrækkes til fem år efter aftalernes udløb eller ophør, jf. eksempelvis § 9.1 i aftalen af 27. april 2011, hvori det blandt andet hedder:

"[...]
The terms and conditions of this Agreement and the negotiations leading thereto or any other proprietary information disclosed pursuant to this Agreement ("information") shall be treated as confidential until five (5) years after the expiration or termination of this Agreement.
[...]"

Klager gør på den baggrund gældende, at parterne selv har været af den opfattelse, at interessen i hemmeligholdelse af aftalens bestemmelser var tilstrækkeligt beskyttet, hvis perioden var på fem år.

Klager gør endvidere gældende, at praksis vedrørende undtagelse af oplysninger efter offentlighedslovens § 30, nr. 2, ikke kan udstrækkes tidsmæssigt til en periode, der ligger efter aftalens opfyldelse.

Klager henviser til Folketingets Ombudsmands udtalelse i sagen med journalnummer 16/03664, hvor ombudsmanden lægger vægt på, at en generel henvisning til konkurrencemæssige hensyn eller risiko for tab ikke i sig selv var nok til at undtage oplysninger fra aktindsigt. Dette må ifølge klager gælde så meget desto mere for historiske aftaler. Klager henviser endvidere til Folketingets Ombudsmands udtalelse i FOB 1987.242, hvoraf fremgår, at risiko for underbud fra konkurrenter ikke kan begrunde undtagelse, da en sådan risiko også ville eksistere uden aktindsigt.

Klager henviser endelig til praksis fra tilstødende retsområder, herunder

konkurrencelovgivningen, der ifølge klager normalt tilsiger en hemmeligholdelsesperiode på 12 måneder, jf. praksis vedrørende forbuddet mod udveksling af konkurrencefølsomme oplysninger mellem konkurrenter, hvor der tillades en udveksling af ”historiske oplysninger”. For en definition på, hvornår oplysninger anses for historiske, henviser klager til side 473 i Kommenteret Konkurrencelov (3. udgave), hvoraf fremgår:

”[...]

Som tommelfingerregel anses oplysninger for historiske, hvis de tidligst udveksles 12 måneder efter datoen for den begivenhed, der ligger til grund for udvekslingen.

[...]”

5. Høring af klager

Energiklagenævnet har under sagens behandling partshørt klager over oplysningerne afgivet til Forsyningstilsynet af Total Danmark Pipelines A/S og Total Energy Marketing A/S.

Klager har i den forbindelse supplerende bemærket følgende:

”[...]

Generelle bemærkninger:

Totals hovedargumentation forstås som et synspunkt om, at en shipper/DOGS ud fra tidligere priser ville kunne slutte sig frem til den nuværende eller endog en fremtidig prissætning, idet grundparametrene for prissætningen er uændrede over tid.

Synspunktet synes i øvrigt vanskeligt foreneligt med regnskabstallene for Total Danmark Pipelines A/S, hvor resultaterne svinger ganske betydeligt mellem regnskabsåret 2010 og 2011, hvilket ikke alene kan forklares ved forskelle i transporteret volumen. Forsyningstilsynet opfordres derfor til at verificere, at Total Danmark Pipelines A/S' tariffer har været nogenlunde konstante i perioden 2010-2012, da argumentet ellers allerede af denne grund ikke kan tillægges vægt.

Selv hvis dette synspunkt i teorien måtte være rigtigt, gælder der på opstrømsområdet en forhandlet adgang, hvor det primære kriterium er en markedsbaseret tariff. Tarifieringen er således ikke primært afhængigt af omkostningssiden, hvorfor der kommerielt ikke kan sluttes fra Totals tariffer i perioden 2010-2012 til en hypotetisk, fremtidig forhandlingssituation med et selskab i eksempelvis Ørsted-koncernen, som måtte ønske transport i Total Danmark Pipelines A/S' andel i Tyra-F3-røret.

Eftersom opstrømsreguleringen også gælder for tredjepartsadgang til Total Danmark Pipelines A/S' kapacitet i Tyra-F3-rørledningen, ville Ørsted senest ved en bona fide transportanmodning under alle omstændigheder kunne opnå indsigt i den gældende tariff. Hvis der modsat kan sluttes fra den gældende tariff til den historiske tariff som påstået at Total, kan det derfor undre, hvorfor Total insisterer på at hemmeligholde de historiske tariffer.

Ad "Betydningen af aftalernes fortrolighedsklausuler"

Total synes at gøre gældende, at den mellem parterne i Totals transportaftaler aftalte hemmeligholdelsesperiode på fem år ikke er udtryk for andet end en mere eller mindre tilfældigt valgt periode, som kan ændres, herunder hvis dette måtte tjene til udelukkelse af aktindsigt. Parterne har imidlertid ifølge det oplyste ikke efterfølgende ændret på periodens udstrækning ved et tillæg til aftalerne; i hvert fald er sådanne aftaletillæg efter det oplyste ikke blevet anmeldt til Energitilsynet. I øv-

rigt bemærkes, at aftalerne er udløbet og ophørt for mere end 7 år siden.

Man må også formode, at aftaleparterne på aftaletidspunktet har overvejet aftalens bestemmelser, herunder udstrækningen af hemmeligholdelsesperioden - og har accepteret disse som værende rimelige. Dette synspunktet ændres ikke blot som følge af, at aftaleparterne indgår i samme koncern, jf. hertil bl.a. det skatteretlige krav om, at aftalebetingelserne i koncernforhold skal afspejle betingelserne mellem uafhængige aktører.

Ad "Ombudsmandens praksis"

I forhold til de anførte indvendinger mod den af DOGS citerede praksis, lader det til, at Total har misforstået DOGS' argumentation. DOGS gør således ikke gældende, at Ombudsmandens praksis vedrører ophørte aftaler eller fortrolighedsbestemmelser heri, men derimod spørgsmålet om vægtningen af aktindsigt i vederlagsbestemmelser over for hensynet til offentlighed herom.

Den citerede praksis fra Ombudsmanden tjener således til at illustrere, at kommercielle parter må tåle, at der gives aktindsigt i også kommercielle forhold, når de modstående hensyn ikke vejer tungere. Konkret udtaler Ombudsmanden i FOB 1987 242, at:

"... Efter min mening kan der ikke ved afgørelsen af aktindsigtsspørgsmålet lægges afgørende vægt på risikoen for underbud fra en konkurrent. Jeg henviser til, at Rednings-Ringen under alle omstændigheder løbende risikerer at blive underbudt af konkurrenter ...".

Om ombudsmanden konkluderer herefter:

"På den baggrund kan jeg ikke anse det for godtgjort, at aktindsigt i overenskomstens punkt 6 må antages at indebære en nærliggende risiko for, at der påføres Rednings-Ringen et væsentligt økonomisk tab."

I forhold til den konkrete sag er synspunktet således blot, at hvis der må tåles aktindsigt i prisoplysninger i en verserende aftale (som den i ombudsmandssagen omhandlede aftale), har det formodningen for sig, at der også indrømmes aktindsigt i samme type prisoplysninger i Totals aftaler, som er udløbet og ophørt senest vedudgangen af 2012.

En generel henvisning til en mulig økonomisk skadevirkning er ikke tilstrækkelig.

Ad "Konkurrenceretlig praksis"

Total synes også at misforstå DOGS' argumentation vedrørende konkurrenceretlig praksis, når denne betegnes som værende "irrelevant".

Årsagen til at det efter konkurrenceretten normalt ikke anses for problematisk at udveksle historiske oplysninger er, at disse oplysninger ikke længere er egnede til at påvirke og begrænse konkurrencen. Det vil med andre ord sige, at disse oplysninger ikke er egnede til at virke bestemmende for kommercielle parter fremtidig adfærd.

Praksis fra dette område er derfor relevant, idet praksis her bekræfter, at en sådan påvirkning af kommerciel adfærd - herunder en økonomisk skadevirkning - ikke kan foreligge efter en vis periode.

Hvis der med andre ord ikke er risiko for en negativ påvirkning af konkurrencesituationen - endog i en situation, hvor fortroligheden efter aftalernes egen ordlyd er udløbet og ophørt - synes det nærliggende at konkludere, at risikoen for en negativ kommerciel påvirkning i offentlighedslovens forstand heller ikke foreligger. Betin-

gelserne for undtagelse fra aktindsigt er dermed ikke opfyldt.
[...]"

6. Retsgrundlaget

Retsgrundlaget fremgår af bilag til denne afgørelse.

7. Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen

7.1. Energiklagenævnets kompetence

Af offentlighedslovens § 37, stk. 1, fremgår det, at afgørelser om aktindsigt kan påklages særskilt og direkte til den myndighed, der er øverste klageinstans i forhold til afgørelsen eller behandlingen i øvrigt af den sag, anmodningen om aktindsigt vedrører. Det følger videre af de specielle bemærkninger til bestemmelsen, jf. lovforslag nr. 144 af 7. februar 2013, at *"I tilfælde, hvor klageadgangen i forhold til den materielle afgørelse er særligt reguleret, f.eks. ved oprettelse af en særlig klageinstans, følger det, at aktindsigtsafgørelser også skal påklages til den særlige klageinstans."*

Sagen drejer sig om aktindsigt i oplysninger, der er indeholdt i transportaftaler, som er anmeldt i medfør af § 5, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1090 af 6. december 2000 om adgang til opstrømsrørledningsnet.

Det fremgår af § 8 i bekendtgørelse nr. 1090 af 6. december 2000 om adgang til opstrømsrørledningsnet, at påbud og andre afgørelser truffet af Energitilsynet (i dag Forsyningstilsynet) efter bekendtgørelsen kan påklages til Energiklagenævnet, jf. § 51 i naturgasforsyningsloven.¹

Da Energiklagenævnet er øverste klageinstans for afgørelser truffet af Forsyningstilsynet efter naturgasforsyningsloven og bekendtgørelse nr. 1090 af 6. december 2000 om adgang til opstrømsrørledningsnet, er det Energiklagenævnet, der er rette klagemyndighed for så vidt angår Forsyningstilsynets afgørelse af 29. april 2019.

7.2. Undtagelsesreglen i offentlighedslovens § 30, nr. 2

Det fremgår af offentlighedslovens § 30, nr. 2, at retten til aktindsigt ikke omfatter oplysninger om tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- og forretningsforhold eller lignende, såfremt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, som oplysningerne angår, at anmodningen ikke imødekommes.

Bestemmelsen forudsætter, at forvaltningsmyndigheden foretager en konkret vurdering, der falder i to led. Myndigheden skal først tage stilling til, hvorvidt der er tale om oplysninger vedrørende forretningsforhold m.v. Er det tilfældet, skal myndigheden dernæst foretage en vurdering af, om aktindsigt i disse oplysninger må antages at indebære en nærliggende risiko for, at der – typisk af konkurrencemæssige grunde – påføres den pågældende person eller virksomhed navnlig økonomisk skade af nogen betydning.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1127 af 5. september 2018 af lov om naturgasforsyning.

Det er ikke muligt udtømmende at fastlægge, hvilke oplysninger der er omfattet af bestemmelsen i offentlighedslovens § 30, nr. 2. Som eksempler på sådanne oplysninger kan dog blandt andet nævnes oplysninger om produktionsmetoder, produktionsforhold, forretningsforbindelser, kundelister, forretningsbetingelser, kontraktvilkår, forretningsmæssige strategier og markedsføringstiltag. Endvidere kan nævnes oplysninger om etableringsomkostninger, driftsomkostninger, salgsomkostninger samt oplysninger om en virksomheds regnskaber og økonomiske forhold i øvrigt, herunder den skattemæssige situation.²

Er der tale om oplysninger vedrørende forretningsforhold m.v. vil der i henhold til forarbejderne til offentlighedsloven gælde en klar formodning for, at udlevering af oplysningerne vil indebære en nærliggende risiko for, at virksomheden eller den person, oplysningerne angår, vil lide skade af betydning.³ Ombudsmanden har i relation til formodningsreglen udtalt, at: *"I de tilfælde, hvor virksomheden giver udtryk for, at en udlevering vil påføre konkrete skadevirkninger, og begrundet dette, indebærer formodningsreglen, at myndigheden normalt ikke behøver yderligere dokumentation for, at betingelserne for at begrænse aktindsigten er opfyldt."*⁴

7.3. Energiklagenævnets vurdering

Energiklagenævnet kan tilslutte sig Forsyningstilsynets vurdering af, at prisoplysningerne udgør oplysninger vedrørende forretningsforhold, og at det er af væsentlig økonomisk betydning for Total Danmark Pipelines A/S og Total Energy Marketing A/S, at anmodningen ikke imødekommes, jf. offentlighedslovens § 30, nr. 2.

Energiklagenævnet har herved lagt vægt på, at aktindsigt i oplysningerne om prisen for transport af gas i aftalerne mellem Total Danmark Pipelines A/S og Total Energy Marketing A/S kan forringe selskabernes konkurrenceevne og forhandlingsposition med deraf afledt økonomisk tab til følge. Det forhold, at aftalerne i forhold til aftaleparterne er udløbet, ændrer efter Energiklagenævnets vurdering ikke ved, at en offentliggørelse af prisoplysningerne vil kunne give klager indsigt i selskabernes konkrete prissætning og interne prisopbygninger. Det er på den baggrund Energiklagenævnets opfattelse, at aktindsigt i de efterspurgte oplysninger vil kunne medføre nærliggende risiko for, at selskaberne påføres væsentlig økonomisk skade.

Henset til, at forholdet er omfattet af formodningsreglen bag bestemmelsen i offentlighedslovens § 30, nr. 2, har Energiklagenævnet endvidere lagt vægt på, at Total Danmark Pipelines A/S og Total Energy Marketing A/S har givet udtryk for, at en udlevering vil påføre konkrete skadevirkninger og har begrundet dette. Der ses ikke at være tungtvejende grunde til, at Energiklagenævnet fraviger formodningsreglen.

² Jf. betænkning nr. 1510/2009, side 706.

³ Jf. lovforslag L 144 af 7. februar 2013 til lov om offentlighed i forvaltningen.

⁴ Folketingets Ombudsmands udtalelse af 28. november 2016 med j.nr. 2016-54.

På den baggrund finder Energiklagenævnet efter en konkret vurdering ikke, at hensynet til offentlighedens interesse i, at der meddeles aktindsigt i de af klager efterspurgte oplysninger, overstiger den interesse, der varetages ved at afslå udlevering.

Energiklagenævnet finder derfor, at de efterspurgte oplysninger er undtaget fra aktindsigt i medfør af offentlighedslovens § 30, nr. 2.

Energiklagenævnet har endvidere overvejet at give aktindsigt efter meroffentlighedsprincippet i offentlighedslovens § 14. Energiklagenævnet har i den forbindelse foretaget en afvejning af på den ene side hensynet til de beskyttelsesinteresser, der ligger bag offentlighedslovens § 30, nr. 2, og på den anden side hensynet til de interesser, der ligger bag anmodningen om aktindsigt. Denne afvejning har ført til, at Energiklagenævnet ikke finder grundlag for at give aktindsigt efter meroffentlighedsprincippet i offentlighedslovens § 14.

8. Energiklagenævnets afgørelse

Energiklagenævnet stadfæster Forsyningstilsynets afgørelse af 29. april 2019.

Energiklagenævnets afgørelse er truffet i henhold til § 8 i bekendtgørelse nr. 1090 af 6. december 2000 om adgang til opstrømsrørledningsnet, jf. § 51, stk. 1, i naturgasforsyningsloven, jf. offentlighedslovens § 37, stk. 1.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Afgørelsen offentliggøres på hjemmesiden www.naevneneshus.dk under menupunktet Nævnene > Energiklagenævnet > Tidligere afgørelser.

På nævnets vegne

Peter Ulrik Urskov
Nævnensformand

Line Holst Juhl
Fuldmægtig, cand. jur.

Afgørelsen er sendt til:

Danish Offshore Gas Systems A/S
Forsyningstilsynet

Bilag

Uddrag af lov nr. 606 af 12. juni 2013 om offentlighed i forvaltningen:

”[...]

§ 14. Det skal i forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt overvejes, om der kan gives aktindsigt i dokumenter og oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af §§ 23-35. Der kan gives aktindsigt i videre omfang, medmindre det vil være i strid med anden lovgivning, herunder regler om tavshedspligt og regler om behandling af personoplysninger.

...

§ 30. Retten til aktindsigt omfatter ikke oplysninger om

- 1) enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold og
- 2) tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- og forretningsforhold el.lign., for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den enkelte person eller virksomhed, oplysningerne angår, at anmodningen ikke imødekommes.

...

§ 37. Afgørelser om aktindsigt kan påklages særskilt og direkte til den myndighed, der er øverste klageinstans i forhold til afgørelsen eller behandlingen i øvrigt af den sag, anmodningen om aktindsigt vedrører.

[...]”

Uddrag af lovebekendtgørelse nr. 1127 af 5. september 2018 af lov om naturgasforsyning:

”[...]

§ 51. Energiklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet af energi-, forsynings- og klimaministeren eller af Forsyningstilsynet efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven. Med de indskrænkninger, der følger af Europa-Kommissionens beføjelser, behandler Energiklagenævnet klager over afgørelser truffet af energi-, forsynings- og klimaministeren eller Forsyningstilsynet efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for adgang til naturgas-transmissionsnet. Energiklagenævnet behandler ligeledes klager over afgørelser truffet af Forsyningstilsynet efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning om integritet og gennemsigtighed på engrosenergimarkedene.

Stk. 2. Energi-, forsynings- og klimaministerens og Forsyningstilsynets afgørelser efter loven eller regler fastsat i medfør af loven kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed end Energiklagenævnet. Afgørelserne kan ikke indbringes for domstolene, før den endelige administrative afgørelse foreligger.

Stk. 3. Forsyningstilsynets afgørelser om certificering, jf. § 10 c, kan ikke indbringes for Energiklagenævnet. Dette gælder dog ikke afgørelser, som Forsyningstilsynet træffer i en certificeringsprocedure indledt efter § 10 c, stk. 4, og hvor Forsyningstilsynet afslår certificeringen.

Stk. 4. Klage skal være indgivet skriftligt inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Stk. 5. Søgsmål til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter loven eller de regler, der udstedes i henhold til loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

[...]"

Uddrag af bekendtgørelse nr. 1090 af 6. december 2000 om adgang til opstrømsrørledningsnet:

"[...]

§ 5. Priser og betingelser for ydelser i forbindelse med adgang fastsættes ved forhandling mellem ansøger om adgang til et opstrømsrørledningsnet og dets ejer eller operatør.

Stk. 2. Priser og betingelser fastsættes således, at der ikke diskrimineres mellem ansøgere.

Stk. 3. Priser og betingelser anmeldes til Energitilsynet.

...

§ 8. Påbud og andre afgørelser truffet af Energitilsynet efter denne bekendtgørelse kan påklages til Energiklagenævnet, jf. naturgasforsyningslovens § 51.

Stk. 2. Påbud og andre afgørelser efter denne bekendtgørelse truffet af Energitilsynet og Energiklagenævnet kan ikke indbringes for miljø- og energiministeren.

[...]"